

ข้อเสนอแนวทางการจัดทำแผนภูมิทัศนเมืองเชียงใหม่

โดย

ฮารุฮิสะ อุเอะจิม่า

Haruhisa Uejima

อาสาสมัครอาวุโส JICA

JICA Senior Volunteer

มกราคม 2551

Jan.2008

สารบัญ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1. ความจำเป็น
- 1.2. ความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ
- 1.3. เป้าหมายร่วมกันทางด้านการจัดภูมิทัศน์

2. คุณลักษณะเด่นของภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

- 2.1. คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 2.2. คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์
- 2.3. คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากชุมชนเมือง
- 2.4. คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากภาพลักษณ์

3. ประเด็นในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

- 3.1. ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 3.2. ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์
- 3.3. ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านชุมชนเมือง
- 3.4. ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์

4. แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

เป้าหมายด้านการจัดภูมิทัศน์

- 4.1. แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 4.2. แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์
- 4.3. แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านชุมชนเมือง
- 4.4. แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านภาพลักษณ์

5. มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

5.1. มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

5.1.1. จัดทำเขตพื้นที่กันชน (Buffer Zone) บริเวณเชิงเขา

5.1.2. ภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง

โดยคำนึงถึงความหลากหลายทาง

ชีวภาพในระบบนิเวศน์ รวมถึงความกลมกลืนกับวิถีชีวิตของชุมชน

วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

5.1.3. ควบคุมการสร้างหมู่บ้านจัดสรรและอนุรักษ์หมู่บ้านเกษตรกรรม

5.2. มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

5.2.1. การอนุรักษ์เรือนไม้แบบพื้นถิ่นและการใช้ให้เกิดประโยชน์

5.2.2. การออกข้อกำหนดในการอนุรักษ์ภูมิทัศน์ภายในบริเวณเมืองเก่าเชียงใหม่

5.2.3. จัดทำแผนแม่บทแนวทางการจัดภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทาง

ประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่

5.3.มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านชุมชนเมือง

5.3.1.การจัดภูมิทัศน์ในส่วนงานสาธารณูปโภคเมืองเชียงใหม่

5.3.2.การจัดทำแผนภูมิทัศน์เขตพื้นที่สีเขียวของเมืองเชียงใหม่

5.3.3.จัดทำแนวทางการจัดภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่

5.4.มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านภาพลักษณ์

5.4.1.ปลูกจิตสำนึกร่วมกันด้านการจัดภูมิทัศน์ที่มีอัตลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่

1. วัตถุประสงค์ของแนวทางการจัดทำแผนภูมิทัศนเมืองเชียงใหม่

1.1. ความจำเป็น

จังหวัดเชียงใหม่จัดเป็นเมืองใหญ่อันดับที่ 2 ของประเทศไทย และพัฒนาขึ้นมาเป็นเมืองศูนย์กลางของภาคเหนือ ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาได้เกิดภาวะความเสื่อมโทรมซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของเมืองเชียงใหม่และความเสื่อมโทรมดังกล่าวนั้นยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีสาเหตุจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการพัฒนาของเมือง

อย่างไรก็ตาม สำหรับทางด้านการอนุรักษ์เพื่อดำรงรักษาเมืองนั้น จะเห็นได้ว่านโยบายทางด้านการอนุรักษ์ได้บรรลุผลสำเร็จ ยกตัวอย่าง เช่น การอนุรักษ์กำแพงเมืองเก่าซึ่งเป็นเอกลักษณ์ด้านประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ การอนุรักษ์เขตวัดวาอาราม ตลอดจนการอนุรักษ์พื้นที่ เขตโบราณสถานเวียงกุมกาม แต่สำหรับในส่วนพื้นที่ อื่นนั้น

สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ดังกล่าวยังคงเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการพัฒนาเมือง อาทิ เช่น การปลูกสร้างอาคารขนาดใหญ่ และอาคารสูง การก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น

เมืองเชียงใหม่เปรียบเสมือนเป็นเมืองเก่าที่ยังมีชีวิตในประเทศไทย (Living Heritage) ซึ่งยังคงเป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพงดงาม และมีกลิ่นอายของวัฒนธรรมดั้งเดิมของล้านนา จากจุดดังกล่าวนี้เองจึงก่อให้เกิดความรู้สึกถึง "ความเป็นเชียงใหม่" ซึ่งเป็นมนต์เสน่ห์ของท้องถิ่น อีกทั้งยังเปรียบเสมือนเป็นสมบัติของชาติไทยด้วยเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การนำเสนอร่างผังเมืองต่อจากนี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเสนอมุมมองในเรื่องเกี่ยวกับ "ภูมิทัศน์" และข้อคิดเห็นต่อด้านพลวัตของเมืองทั้งในด้านการอนุรักษ์และการสร้างสรรค์ภูมิทัศน์เพิ่มเติมเข้าไปนอกเหนือจากการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเท่านั้น

1.2. ความสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ

จากผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2532

นั้นได้กำหนดทิศทางการพัฒนาผังเมืองไว้เป็นระยะเวลาในอีก 20 ปี ข้างหน้า นอกเหนือไปจากการคำนึงถึงบริบทของแต่ละชุมชนและบริบทของแต่ละเขตพื้นที่นั้น ยังได้กำหนดในเรื่องของระบบคมนาคมขนส่งและข้อกำหนดด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินไว้อีกด้วย

สำหรับผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 (ฉบับร่าง) นั้นได้กำหนดขอบเขต ผังพื้นที่ 7 อำเภอ 49 ตำบล โดยครอบคลุมพื้นที่จำนวน 429 ตารางกิโลเมตร ประชากรคาดการณ์ตั้งแต่ ปี 2535 ในพื้นที่ประมาณ 800,000 คน

ในการนำเสนอแผนภูมิทัศนเมืองเชียงใหม่ก็จะใช้พื้นที่ในขอบเขตเดียวกันกับพื้นที่ในร่างผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ฉบับปรับปรุงแก้ไขในปัจจุบัน

โดยจะยึดเอาร่างผังเมืองฉบับดังกล่าวเป็นหลักในการจัดทำแผนภูมิทัศนด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อคำนึงถึงความสอดคล้องกับผังเมืองรวมเมืองและแผนผังอื่น ๆ ที่เป็นนโยบายภาครัฐ

1.3. เป้าหมายร่วมกันทางด้านการจัดภูมิทัศน์

ในขอบเขตของผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ นั้น ปัจจุบันมีเทศบาลตำบล 21 แห่ง ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมือง

ได้กำหนดนโยบายและแผนการถ่ายโอนภารกิจด้านผังเมืองให้เทศบาล

แต่ละแห่งจัดทำผังเมืองรวมของตนให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2553

สำนักงานโยธาธิการและ

ผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ได้จัดการฝึกอบรมด้าน การวางและจัดทำผังเมืองให้กับผู้รับผิดชอบ ด้านผังเมืองของเทศบาลต่าง ๆ ทั้งนี้ผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองระดับภาค ถือเป็นนโยบาย ที่กำหนดแนวทางให้ท้องถิ่นในการดำเนินการวางผัง

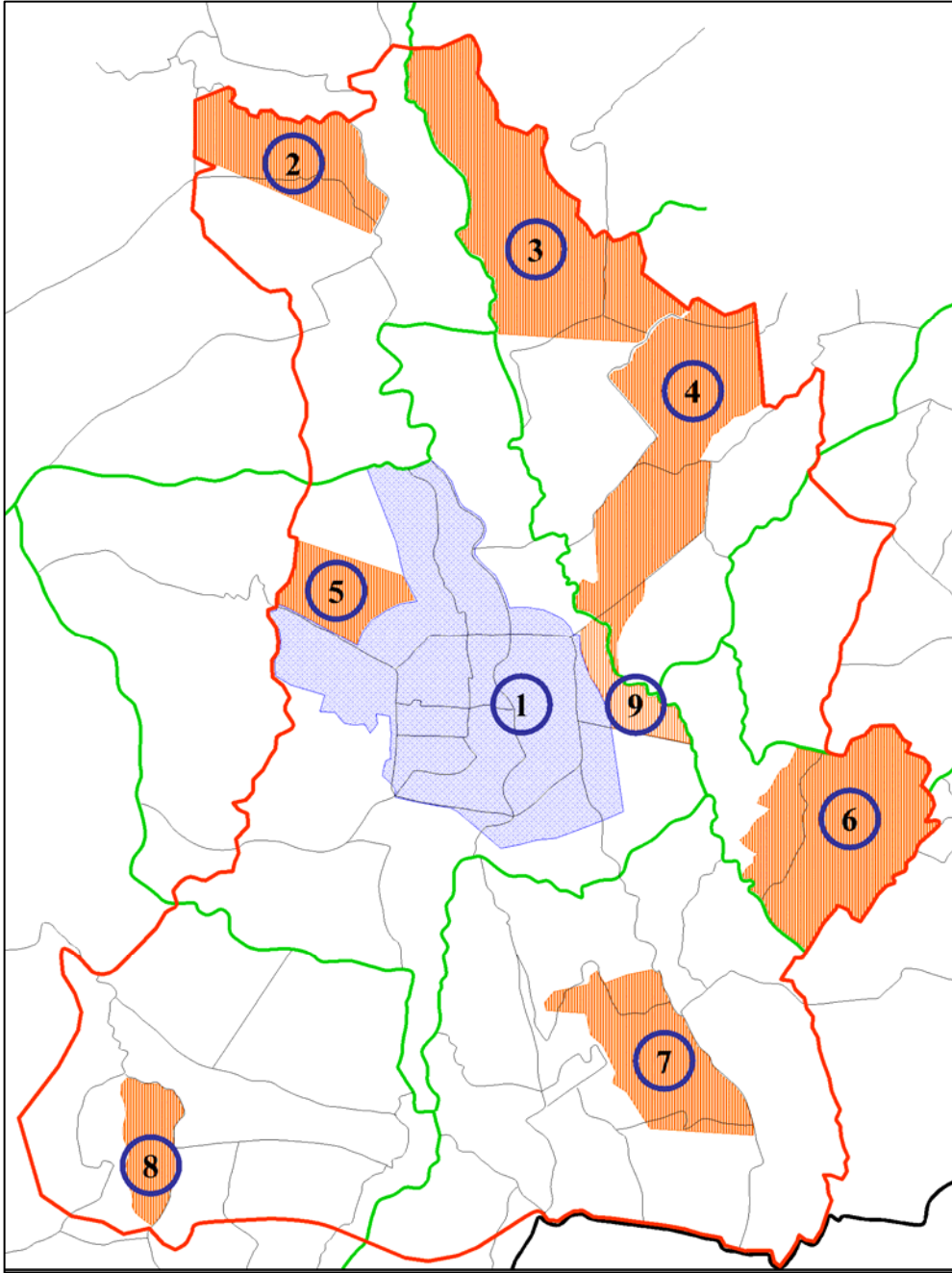
แต่นอกจากนี้จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของจังหวัดในการให้คำชี้แนะและกำหนดเป้าหมายร่วมกันต่อ อ.ปท. ด้านการสร้างภูมิทัศน์เช่นเดียวกัน

การเสนอแนวทางการสร้างภูมิทัศน์โดยแผนภูมิทัศนเมืองเชียงใหม่ นั้น

จะทำให้หน่วยงานหลายฝ่ายสามารถดำเนินงานตามเป้าหมายร่วมกัน

ทั้งนี้สามารถนำมาเป็นนโยบายและแนวทางในการพัฒนาระดับภาคได้ตามความคืบหน้าของการก กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

图2

เดิม / Before

- 1.เทศบาลนครเชียงใหม่ /Chiangmai Municipality
- 2.เทศบาลตำบล แม่ริม /Mae Rim Municipality
- 3.เทศบาลตำบล แม่โจ้ /Mae Joe Municipality
- 4.เทศบาลตำบล ถิ่นทรายหลวง /San Sai Loung Municipality
- 5.เทศบาลตำบล ช้างเผือก /Chang Phuek Municipality
- 6.เทศบาลตำบล ดั่นเป่า /Ton-Pao Municipality
- 7.เทศบาลตำบล ยางเนิ้ง /Yang Nerng Municipality
- 8.เทศบาลตำบล หางดง /Hangdong Municipality

ตั้งใหม่/ New

- 9.เทศบาลตำบล นองจ้อม /Nong Municipality
- 10.เทศบาลตำบล ฟ้าฮาม /Fah Ham Municipality
- 11.เทศบาลตำบล นองป่าครั่ง /Nong Pakrung Municipality
- 12.เทศบาลตำบล สุเทพ /Suthep Municipality
- 13.เทศบาลตำบล ป่าแดด /Padad Municipality
- 14.เทศบาลตำบล ท่าศาลา /Tha Sala Municipality
- 15.เทศบาลตำบล นองหอย /Nong Hoi Municipality
- 16.เทศบาลตำบล แม่เหียะ /Mae Haey Municipality
- 17.เทศบาลตำบล นองพึ่ง /Nong Pueng Municipality
- 18.เทศบาลตำบล ชมภู / Chomphu Municipality
- 19.เทศบาลตำบล สารภี /Sarapee Municipality

2.คุณลักษณะเด่นของภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

จากการที่เมืองเชียงใหม่ที่มีปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยมีแม่น้ำปิงไหลผ่านจากทางทิศเหนือจรดทิศใต้และมีฉากหลังเป็นแนวทิวเขาล้อมรอบตัวเมืองนั้น ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดให้เมืองเชียงใหม่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนาในอดีตกาล

ดังจะเห็นได้จากปัจจัยสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ซึ่งมีวัดวาอารามจำนวนมากที่ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ภายในเขตกำแพงเมืองเก่าโดยได้แสดงถึงตำแหน่งของพื้นที่ที่เคยเป็นศูนย์กลางของเมืองเชียงใหม่ในอดีต

ต่อมา ในระยะหลายปีที่ผ่านมา การพัฒนาเมืองเชียงใหม่ได้ขยายตัวเป็นวงกว้างมากยิ่งขึ้น จึงก่อให้เกิดปัจจัยภูมิทัศน์ของชุมชนเมืองที่มีความทันสมัยของเมืองใหม่พัฒนาขึ้นมาทับซ้อนจากปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์เดิมของเมือง

นอกจากนี้ วัฒนธรรมของท้องถิ่น ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนที่หล่อหลอมรวมกันจนเกิดเป็นปัจจัยภูมิทัศน์ทางด้านภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่

ดังนั้น จากปัจจัยทั้ง 4

ประการดังที่กล่าวมาในข้างต้นนั้นได้ก่อให้เกิดคุณลักษณะเด่นของภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่ ดังนี้

2.1.คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

เริ่มต้นจากย่านตัวเมืองเชียงใหม่จะสามารถมองเห็นแนวทิวเขาที่เรียงรายของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย

ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยความเขียวขจีของแมกไม้ตั้งตระหง่านอยู่ทางด้านทิศตะวันตกใกล้กับตัวเมือง

ตลอดจนแนวทิวเขาของอุทยานแห่งชาติอื่นที่ล้อมรอบเมืองเชียงใหม่ทั้งทางด้านทิศตะวันออกและทางด้านทิศเหนือ

และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่แอ่งกระทะที่กว้างใหญ่ไพศาลซึ่งตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้กับแม่น้ำปิงที่ไหลผ่านตัวเมืองเชียงใหม่จากทางด้านทิศเหนือจรด ทิศใต้นั้น

ปัจจัยเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดเป็นภูมิทัศน์ที่เป็นอัตลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่

นอกจากนี้ ภูมิทัศน์จากหมู่บ้านเกษตรกรรมที่แผ่กว้างอยู่บนบริเวณเชิงเขาโดยรอบ รวมถึงภูมิทัศน์จากพื้นที่ไร่สวน

และแม้แต่ในพื้นที่ที่ถูกหลอมรวมไปในโครงสร้างของย่านตัวเมืองนั้นก็ก่อให้เกิดคุณลักษณะเด่นของภูมิทัศน์ที่มีความเชื่อมโยงต่อกันอย่างลึกซึ้งกับปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อยู่โดยรอบ

2.2.คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

เริ่มต้นจากกำแพงเมืองเก่าของเชียงใหม่ที่มีเขตพื้นที่โบราณสถาน เขตวัดวาอารามที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันนั้นได้สร้างอัตลักษณ์(Identity) ของเมืองเชียงใหม่ ถือเป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ทางประวัติศาสตร์ที่สามารถมองเห็นการทับซ้อน (Layer) ในเชิงประวัติศาสตร์ของตัวเมืองได้

นอกจากนี้ อาคารบ้านเรือนที่ปรากฏในตัวเมืองรวมกันให้เห็นเป็นสภาพบ้านเมืองนั้นได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่ในแต่ละช่วงเวลา อาทิ เช่น อาคารร้านค้าที่เป็นห้องแถว ดึกแถว

ตลอดจนภูมิทัศน์จากหมู่บ้านเกษตรกรรมที่มีเรือนไม้พื้นถิ่นซึ่งเป็นอาคารไม้ใต้ถุนสูงแบบดั้งเดิมนี้ก็เป็นหลักฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่นและมีคุณลักษณะเด่นที่สำคัญด้านภูมิทัศน์ในเชิงประวัติศาสตร์

อย่างไรก็ตาม ไม่ควรลืมนึกถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เกิดจากการพัฒนาที่มาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของเมืองไปสู่ความสมัยใหม่ที่จะรวมเข้าไปอยู่ในรูปแบบ (Style) ของพื้นที่ด้วยเช่นกัน

2.3.คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากชุมชนเมือง

ในย่านใจกลางเมืองเชียงใหม่ นั้น หรือแม้แต่พื้นที่ในเขตปริมณฑล (Satellite City) นั้น จะปรากฏให้เห็นถึงภาพของวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนที่มีมาแต่เดิม ซึ่งภาพวิถีการดำเนินชีวิตนั้นก่อให้เกิดเป็นสภาพภูมิทัศน์จากริมสองฝั่งถนนเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมา ในช่วงระยะหลังมานี้

มีการก่อสร้างถนนวงแหวนรอบนอกและถนนเชื่อมโยงระหว่างเมืองต่าง ๆ ซึ่งมีความก้าวหน้าไปมาก

เนื่องจากเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จะมาพร้อมกับการขยายตัวของเมือง จึงทำให้เกิดภูมิทัศน์ของพื้นที่ริมฝั่งถนนใหม่ ๆ ขึ้นมา อาทิ การจัดทำพื้นที่สีเขียวริมสองฝั่งถนน การก่อสร้างสะพานลอย อีกทั้งในบริเวณริมสองฝั่งถนนนั้นก็ได้มีการพัฒนาก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร อาคารเพื่อการพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่ คอนโดมีเนียมได้เกิดขึ้นมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องนั้น

มีผลต่อสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนเมืองอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นภาพของเมืองในยุคสมัยใหม่

2.4.คุณลักษณะเด่นทางภูมิทัศน์จากภาพลักษณ์

สถานที่หรือพื้นที่ที่แสดงให้เห็นถึง “ความเป็นเชียงใหม่” นั้น หมายถึง สิ่งที่ได้หลอมรวมกันให้เกิดเป็นจิตวิญญาณของท้องถิ่น

อันเกิดเป็นภาพของวิถีชีวิตของผู้คนทั้งหมด

ธรรมชาติและประวัติศาสตร์ที่มีความผูกพันเชื่อมโยงต่อกัน

สำหรับในเรื่องของความเป็นปัจเจกบุคคลนั้น มีความแตกต่างระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นและผู้มาเยือนเมืองเชียงใหม่ แต่มีภาพลักษณ์ของปัจเจกบุคคลร่วมกันในด้านความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งหมดภายในเมืองซึ่งได้กลายเป็นมนต์เสน่ห์ของเมืองเชียงใหม่ และถือเป็นสมบัติอันมีค่าที่ทำให้เชียงใหม่กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ

3. ประเด็นในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

สำหรับประเด็นที่จะนำมาใช้ในการจัดภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่ นั้น ควรจะอยู่ที่การสร้างเมืองเชียงใหม่ที่มีมนต์เสน่ห์โดยให้สัมผัสได้ถึงกลิ่นอายประวัติศาสตร์ที่มีอัตลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่และมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ตลอดจน มีความพยายามที่จะรักษาทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์เหล่านี้ให้ยังคงดำรงอยู่ไปพร้อมๆกับการมุ่งไปสู่อนาคตข้างหน้า

อย่างไรก็ตามกระแสของความเปลี่ยนแปลงเป็นเมืองนั้นได้ขยายตัวเข้ามาพร้อมกับการพัฒนาที่ได้เกิดขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดภาพภูมิทัศน์ของเมืองที่หลากหลาย

ดังนั้นเพื่อที่จะส่งเสริมให้มีการสร้างภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่ที่ดียิ่งขึ้นในภายภาคหน้า นั้น ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในด้านการจัดภูมิทัศน์ของเมืองและมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนด้วยเช่นกัน

3.1. ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมีดังนี้

สำหรับภูมิทัศน์ที่เปิดมุมมองทางสายตาดูธรรมชาติและมีความหมายในด้านประวัติศาสตร์ ด้วยนั้น อาทิ แนวทิวเขาที่เรียงรายของดอยสุเทพ

ควรมีการกำหนดในเรื่องของการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของภูเขาและเรื่องของภูมิทัศน์ที่เปิดมุมมองทางสายตาจากตัวเมืองเชียงใหม่

นอกจากนี้ ในช่วงฤดูแล้ง

การเผาหญ้าเป็นบริเวณกว้างนั้นก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศอย่างรุนแรงโดยควันจากการเผาหญ้าดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทัศนียภาพที่เปิดโล่งของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เสน่ห์ของเมืองเชียงใหม่ลดลงน้อยลง

สำหรับในส่วนของย่านใจกลางเมืองนั้น

แต่เดิมเคยเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ

ต่อมาหลังจากที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาเมืองทำให้พื้นที่สีเขียวในพื้นที่บริเวณดังกล่าวนี้ค่อยๆลดน้อยลง

ในส่วนในพื้นที่บริเวณแม่น้ำลำธาร อาทิเช่น แม่น้ำปิง นั้น ควรคำนึงถึงเรื่องของภัยธรรมชาติ เช่น ภัยจากน้ำท่วม

และควรมีการจัดภูมิทัศน์ของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปพร้อมกับคำนึงถึงเรื่องวิถีชีวิตความผูกพันกับสายน้ำด้วยเช่นกัน

ในลำดับสุดท้ายนั้น

สำหรับภูมิทัศน์ของหมู่บ้านเกษตรกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนียภาพของพื้นที่ไร่นาที่กว้างใหญ่ซึ่งเป็นฉากหลังได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของแนวทิวเขาที่รายล้อมอยู่โดยรอบนั้น

ถือเป็นภูมิทัศน์ดั้งเดิมของเมืองเชียงใหม่ที่จำเป็นจะต้องคงรักษาไว้ไปในภายภาคหน้าด้วยเช่นกัน

3.2.ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์มีดังนี้
สำหรับในเขตพื้นที่เมืองเก่าภายในกำแพงเมือง

หรือแนวเขตกำแพงดินรอบนอกเวียง

เขตเวียงสวนดอกและอื่น ๆ นั้น ควรจัดภูมิทัศน์ที่เหมาะสมกับพื้นที่เหล่านี้

เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ยังคงปรากฏวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้ควรปรับปรุงภูมิทัศน์และออกมาตรการในเรื่องของการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างผิดกฎหมายในบริเวณแนวเขตกำแพงดิน

เขตพื้นที่โบราณสถานและเขตพื้นที่ริมฝั่งน้ำด้วยเช่นกัน

สำหรับในเขตพื้นที่โดยรอบโบราณสถานหรือวัดวาอารามที่สำคัญทางประวัติศาสตร์นั้นถือเป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ที่สำคัญเนื่องจากเป็นทัศนียภาพเปิดโล่งในเชิงประวัติศาสตร์ ตลอดจนผลกระทบจากรูปแบบของสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่โดยรอบนั้นก็ถือเป็นประเด็นทางภูมิทัศน์ที่สำคัญด้วยเช่นกัน

ในส่วนของบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม

ตลอดจนอาคารร้านค้าที่เป็นห้องแถว ตึกแถว และเรือนไม้พื้นถิ่นแบบดั้งเดิมที่ค่อย ๆ

สูญหายไปโดยเปลี่ยนไปใช้คอนกรีตเสริมเหล็กซึ่งมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของเมืองแบบสมัยใหม่นั้น

อาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวในปัจจุบันยังคงปรากฏให้เห็นอยู่เฉพาะภายในตัวเมืองเชียงใหม่ และภายในหมู่บ้านเกษตรกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมและมีผลต่อรูปแบบ (Style) ของพื้นที่นั้น ดังนั้นจึงควรมีมาตรการที่จะอนุรักษ์ภูมิทัศน์ทางประวัติศาสตร์เหล่านี้เอาไว้ ตลอดจนมีมาตรการในเรื่องของการนำสิ่งปลูกสร้างเหล่านี้กลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง

3.3.ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านชุมชนเมือง

ประเด็นที่จะจัดวางภูมิทัศน์ด้านชุมชนเมืองมีดังนี้

ในย่านใจกลางเมืองนั้นมีปัจจัยที่หลากหลายซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้จะก่อให้เกิดภาพภูมิทัศน์ของชุมชนเมืองที่หลากหลาย ดังนั้นในการปรับปรุงฟื้นฟูรักษาสภาพเมืองเชียงใหม่ในอนาคตควรมีการกำหนดในเรื่องของการจัดภูมิทัศน์โดยแบ่งตามพื้นที่และยึดตามลักษณะของความเป็นท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่นั้น ตลอดจนทิศทางของแต่ละพื้นที่นั้นเป็นหลัก

ยิ่งกว่านั้น การควบคุมคุณลักษณะ รูปแบบ

และขนาดของอาคารสิ่งปลูกสร้างที่มีผลกระทบโดยตรงต่อเอกลักษณ์ของพื้นที่นั้นก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สิ่งปลูกสร้างประเภทสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เช่น สะพาน เขื่อน อุโมงค์ ป้ายโฆษณา ฯลฯ จะส่งผลกระทบอย่างมากต่อพื้นที่โดยรอบ

ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงในเรื่องของภูมิทัศน์ด้วย

นอกจากนี้ มลภาวะเป็นพิษของลำน้ำสายย่อยที่ไหลผ่านตัวเมือง อาทิ ลำน้ำแม่ข่า นั้น อยู่ในสภาพเน่าเสียอย่างรุนแรง

ควรจะต้องมีการดูแลรักษาพื้นที่โดยรอบของพื้นที่ริมน้ำที่อยู่ในตัวเมืองเนื่องจากถือว่าเป็นหน้าตาของเมืองด้วยเช่นกัน

สำหรับในส่วนของต้นไม้ริมถนนและพื้นที่สีเขียวนั้นก็ถือเป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ที่สำคัญโดยเฉพาะในเรื่องของต้นไม้ริมสองฝั่งถนนที่แห้งตายเนื่องจากขาดการจัดการดูแลอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังควรคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยของคนเดินถนนที่เกิดจากการปลูกต้นไม้ที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่และไม่ได้วางแผน

ในส่วนของพื้นที่หมู่บ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นใหม่และสร้างขึ้นมาอยู่ในระหว่างพื้นที่ชนบทนั้นมีบทบาทเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยแต่มีการปรับสภาพแวดล้อมหรือการจัดภูมิทัศน์ของตนโดยไม่สัมพันธ์กับภูมิทัศน์ของพื้นที่โดยรอบ

ดังนั้นควรมีการกำหนดมาตรการและให้คำแนะนำในเรื่องของภูมิทัศน์ อาทิ มาตรการป้องกันสาธารณภัย ความเชื่อมโยงกับชุมชนที่มีมาก่อนความเชื่อมโยงกับพื้นที่อยู่อาศัยโดยรอบและพื้นที่โล่งที่เหลือจากการพัฒนาด้วยเช่นกัน

3.4.ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์

ประเด็นที่จะจัดภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์มีดังนี้

ภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์นั้น

นอกเหนือไปจากภูมิทัศน์ที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาอย่างเช่น

ภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ และภูมิทัศน์จากชุมชนเมืองแล้วนั้น

ยังมีด้านภาพลักษณ์ของเมืองซึ่งเป็นวิถีชีวิตของผู้คนและวัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่ที่หลอมรวมลงในจิตใจของผู้คนถือเป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ที่สำคัญ

รวมถึงการมีส่วนร่วมกันในการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

ดังนั้น

ควรมีการปลูกจิตสำนึกร่วมกันของชาวเชียงใหม่ให้ตระหนักถึงความสำคัญของท้องถิ่นของตน และร่วมมือกันสร้างภูมิทัศน์ที่งดงามของเมืองไว้ต่อไปเพื่อชนรุ่นหลัง

นอกจากนี้ ภูมิทัศน์ที่เปิดมุมมองของสายตา อาทิ

ดอยสุเทพที่สามารถมองเห็นได้จากย่านตัวเมืองนั้นก็ถือเป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ที่สำคัญ เนื่องจากเป็นภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์ที่มีภูมิหลังในเชิงของจิตวิญญาณและในเชิงประวัติศาสตร์ด้วยเช่นกัน

ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดทิศทางเพื่อที่จะปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่เพื่อไม่ให้เสื่อมโทรมลงไปพร้อมกับการมาของความเจริญรุ่งเรืองของเมือง

4.แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

เป้าหมายด้านการจัดภูมิทัศน์

เพื่อที่จะให้เมืองเชียงใหม่ (ในเขตผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่) ยังคงเป็นเมืองเก่าที่มีชีวิต(Living Heritage) ต่อไปได้ในอนาคตนั้น ควรมีการจัดภูมิทัศน์ของเมืองที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเมืองที่มีความอ่อนหวานและงดงาม ตลอดจนมีกลิ่นอายของวัฒนธรรมดั้งเดิมของเชียงใหม่ที่สร้างสรรค์ลงในภูมิทัศน์ของเมืองที่ทันสมัย พร้อมไปกับการอนุรักษ์ภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเข้าไว้ด้วยกัน

4.1.แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในเบื้องต้นควรมีการกำหนดในเรื่องของการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อาทิ

แนวทิวเขาที่เรียงรายของดอยสุเทพที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้ในฐานะที่เป็นอุทยานแห่งชาติให้เป็นพื้นที่ที่เป็นทัศนียภาพที่เปิดโล่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่

สำหรับในเรื่องของมลภาวะเป็นพิษทางอากาศที่มีสาเหตุมาจาก เช่น การเผาหญ้าซึ่งมีความเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับขนบธรรมเนียมประเพณีและพฤติกรรมของมนุษย์นั้น ได้ส่งผลกระทบต่อ ภูมิทัศน์หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างประมาณค่ามิได้ด้วยเช่นกัน อีกทั้งยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดภาวะโลกร้อน

ดังนั้นในแต่ละหน่วยงานจึงควรมีการทำงานร่วมกันเพื่อหามาตรการ ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สำหรับในส่วนภูมิทัศน์ของพื้นที่ในบริเวณแม่น้ำลำธาร อาทิ แม่น้ำปิงนั้น ควรทำการศึกษาในเรื่องของการจัดการภูมิทัศน์ในพื้นที่บริเวณแม่น้ำลำธารเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความหลากหลาย (ซึ่งมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของเมือง) เนื่องจากเป็นทัศนียภาพที่งดงามของเมือง พร้อมกับการขยายพื้นที่ริมสองฝั่งน้ำเพื่อป้องกันภัยจากน้ำท่วม

สำหรับในเรื่องภูมิทัศน์ของหมู่บ้านเกษตรกรรมกับพื้นที่การเกษตรที่กว้างใหญ่ในบริเวณชานเมืองนั้น ประกอบด้วยภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและพื้นที่สีเขียวที่อยู่โดยรอบ โดยในเบื้องต้นนั้นควรมีการควบคุมการปลูกสร้างหมู่บ้านจัดสรรพร้อมๆกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของหมู่บ้านเกษตรกรรมเอาไว้

4.2.แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

ในเบื้องต้นนั้น

ควรมีการจัดภูมิทัศน์ในเชิงประวัติศาสตร์ที่สื่อถึงความเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นเมืองเก่าที่ยังคงมีชีวิตนับแต่ก่อตั้งอาณาจักรล้านนามาจนรวมระยะเวลาเกินกว่า 700 ปี

ควรมีการศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อที่จะให้คำชี้แนะทางด้านการจัดวางภูมิทัศน์ของเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตพื้นที่ในบริเวณกำแพงเมืองเก่า แนวเขตกำแพงดินรอบเวียง เขตเวียงสวนดอกและเขตเวียงเจ็ดลิน

ปัจจุบันในเรื่องของระดับความสูงของอาคารสิ่งปลูกสร้างโดยรอบที่อยู่ห่างจากเขตวัดวาอารามทางประวัติศาสตร์ในระยะ 100 เมตรนั้น

ได้ออกข้อกำหนดในเรื่องของการจำกัดความสูงจะต้องไม่เกิน 16 เมตร

(ตามผังเมืองรวมเชียงใหม่ที่จำกัดไว้ที่ 9 เมตร)

ทั้งนี้ควรจะกำหนดทิศทางในการศึกษาแนวทางเพื่อที่จะให้ค่าชี้แนะในเรื่องของรูปแบบของอาคารสิ่งปลูกสร้างที่อยู่โดยรอบไว้ด้วยเช่นกัน

สำหรับอาคารเรือนไม้พื้นถิ่น อาคารร้านค้าที่เป็นตึกแถว หอแถว ที่มีคุณค่าความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์สูงเนื่องจากแสดงถึงสภาพบ้านเมืองในอดีตโดยในบริเวณเขตพื้นที่

วัดเกต ถนนท่าแพนั้นยังคงปรากฏหลงเหลือให้เห็นอยู่เพียงเล็กน้อย

ซึ่งแม้จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นก็ถือว่าเป็นคุณค่าทางภูมิทัศน์เชิงวัฒนธรรมสูง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษามาตรการในทางปฏิบัติเพื่อที่จะอนุรักษ์เอาไว้

4.3.แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านชุมชนเมือง

ในย่านตัวเมืองซึ่งเป็นศูนย์รวมหน้าที่การใช้งานต่างๆของเมืองจึงทำให้มีความหลากหลายในทุกด้าน ดังนั้น ควรมีการกำหนดมาตรการจูงใจในเรื่องภูมิทัศน์ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ผังพื้นที่เฉพาะ เป็นต้น

โดยยึดหลักของความเป็นประวัติศาสตร์และตามบทบาทหน้าที่ของพื้นที่

สำหรับด้านนโยบายภูมิทัศน์ที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมสาธารณูปโภค อาทิ อาคารสาธารณะ นั้น ควรศึกษาแนวทางที่จะจัดทำ "คู่มือการจัดภูมิทัศน์สำหรับงานสาธารณูปโภค" ไว้ด้วย

สำหรับในด้านของพื้นที่สีเขียวภายในเมืองนั้น ในเบื้องต้นควรพิจารณาว่าพื้นที่สีเขียว (ต้นไม้) เป็นปัจจัยทางภูมิทัศน์ประการหนึ่งแล้วจึงกำหนดแผนงานด้านการจัดภูมิทัศน์ของพื้นที่ สีเขียว

ในส่วนของการพัฒนาหมู่บ้านจัดสรรนั้น ในเบื้องต้นควรจัดทำแผนในเรื่องของความสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบและชุมชนโดยรอบ ในการจัดทำแผนนั้นไม่ควรจัดทำเฉพาะตัวของบ้านที่อยู่อาศัยเท่านั้นแต่ต้องยึดหลักความเชื่อมโยงกับบริบทของพื้นที่อื่นๆด้วย

4.4.แนวทางเบื้องต้นในการจัดภูมิทัศน์ทางด้านภาพลักษณ์

ในการที่จะสร้างให้เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีเสน่ห์ยิ่งไปกว่าเดิมนั้นไม่เพียงแต่การสร้างภูมิทัศน์ที่สามารถมองเห็นได้เท่านั้น

แต่มีความจำเป็นที่จะให้ความสำคัญในเรื่องของภูมิทัศน์ที่เป็นภาพลักษณ์ในอนาคตที่ถูกปลูกฝังลงไปในชีวิตใจผู้คนอีกด้วย

ดังนั้น เพื่อที่จะให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับเมืองเชียงใหม่มีความรักในความเป็นเชียงใหม่ และร่วมสร้างสรรค์ภูมิทัศน์ที่งดงามได้นั้น

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกจิตสำนึกรักเมืองเชียงใหม่ร่วมกันและศึกษาหามาตรการที่จะทำให้เกิดการกระทำในทางปฏิบัติได้

สำหรับภูมิทัศน์ที่เปิดมุมมองทางสายตาอาทิ ดอยสุเทพ เขตพื้นที่โบราณสถาน และวัดวาอารามทางประวัติศาสตร์นั้น เพื่อที่จะสามารถรักษาภูมิทัศน์ของความเป็นเมืองเชียงใหม่ไปสู่คนรุ่นหลังได้นั้น ควรมีการศึกษานโยบายและมาตรการทางกฎหมายพร้อมไปกับการกำหนดจุดชมวิวที่สำคัญด้วย

5.มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมในการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

5.1.มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

5.1.1. จัดทำเขตพื้นที่กันชน (Buffer Zone) บริเวณเชิงเขานโยบาย

แนวทิวเขาที่รายล้อมพื้นที่ของแอ่งเชียงใหม่ทั้ง 3 ด้านนั้น ประกอบด้วยอุทยานแห่งชาติ อาทิเช่น อุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน และอุทยานแห่งชาติขุนตาล ซึ่งแนวทิวเขาเหล่านี้มีข้อกำหนดด้านการอนุรักษ์ตามข้อกำหนดอุทยานแห่งชาติแล้วจะดำเนินการอนุรักษ์ต่อไป

นอกจากนี้ พื้นที่ลาดเอียงเชิงเขาที่ค่อยลาดเทลงมาสู่พื้นที่โล่งบริเวณชายเขานั้นถือเป็นพื้นที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดภูมิทัศน์เนื่องจากเป็นพื้นที่อยู่ระหว่างกลางที่ผสมผสานระหว่างภูมิทัศน์ของเมืองกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ดังนั้น

จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดภูมิทัศน์ที่มีความสอดคล้องกลมกลืนต่อกันในบริเวณดังกล่าว

มาตรการ

การจัดพื้นที่เขตทิวทัศน์ (Scenery Zone)

โดยเฉพาะในส่วนของพื้นที่บริเวณเชิงดอยสุเทพทางด้านทิศตะวันตกของเมืองนั้นมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเอกเทศ อาทิ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี สวนราชพฤกษ์ หรือสาธารณูปการของฝ่ายทหารนั้น เขตพื้นที่ดังกล่าวนี้หรือสาธารณูปการเหล่านี้ ควรมีการกำหนดพื้นที่ที่มีทัศนียภาพสวยงามเพื่อที่จะสามารถจัดภูมิทัศน์ได้โดยทำงานภายใต้ความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้มีระบบการออกข้อกำหนดที่ทำให้เขตพื้นที่เหล่านี้มีการกำหนดอัตราส่วนพื้นที่สีเขียว รูปแบบของสิ่งปลูกสร้างหรือสาธารณูปการ ตลอดจนการใช้ประโยชน์ของที่ดินในฐานะที่เป็นเขตพื้นที่กันชน (Buffer Zone) ของภูมิทัศน์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

การจัดพื้นที่ต้นแบบ(Model) การจัดภูมิทัศน์ของพื้นที่บริเวณเชิงเขา

ทัศนียภาพที่เปิดมุมมองของสายตานั้นมีทั้งภูมิทัศน์ที่มองเห็นสู่ย่านใจกลางเมือง ภูมิทัศน์ด้านวิถีชีวิตกับ ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่รวมเป็นส่วนหนึ่งกับภูเขาเนื่องจากเป็นพื้นที่สำคัญของภูมิทัศน์ในบริเวณเชิงเขา ดังนั้น เพื่อที่จะอนุรักษ์ภูมิทัศน์ที่สวยงามเหล่านี้ไว้ในภายหน้านั้น

ควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การดูแลสภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดการดูแลพื้นที่ต้นแบบในการจัดภูมิทัศน์ เช่น ดูแลบริเวณทางเดินสาธารณะเพื่อกิจกรรมนันทนาการ(ทางเดินเล่น)หรือทางปั่นจักรยานเนื่องจากเป็นจุดท่องเที่ยวด้วย

5.1.2 ภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ ตลอดจนความกลมกลืนกับวิถีชีวิตของชุมชน วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

นโยบาย

ภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองนั้น เกิดขึ้นมาจากความสัมพันธ์อันยาวนานของวิถีชีวิตชุมชนซึ่งรวมถึงธรรมชาติและ การควบคุมน้ำท่วม ดังนั้น ในการจัดวางภูมิทัศน์นั้น

ควรคำนึงถึงแม่น้ำลำคลองจากมุมมองของภาพโดยรวมในทุกด้าน อาทิ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติกับวิถีชีวิตชุมชน น้ำท่วม ตลอดจนภัยธรรมชาติเข้าไว้ด้วย

ดังนั้น หากจะเริ่มต้นจากแม่น้ำปิง ตลอดจนลำน้ำสายย่อยที่ไหลลงมาจากดอยสุเทพนั้น ในอดีตวิถีชีวิตของอาณาจักรล้านนานั้นเปี่ยมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์จากธรรมชาติ แม้กระทั่งในปัจจุบันนั้นแม่น้ำลำคลองสายดังกล่าวก็ยังคงส่งผลต่อความชุ่มชื้นของตัวเมืองและเกิดเป็นสภาพ

ภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ ดังนั้น

จึงควรนำสภาพแวดล้อมที่น่ายินยมนั้นกลับมาใหม่และสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพิ่มเติมลงไป

นอกจากนี้

ควรแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางชีวภาพของภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งน้ำที่ใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติจริง และชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งน้ำ อาทิ สภาพภูมิอากาศในบริเวณพื้นที่ที่แม่น้ำไหลผ่าน ภูมิประเทศ สภาพทางธรณีวิทยา กระแสน้ำ ผืนทราย ตลอดจน พรรณพืช เป็นต้น เอาไว้ด้วยเช่นกัน

และหากจะมองจากทางด้านประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่โดยเริ่มจากการขนส่งทางน้ำ ด้วยนั้น จะเห็นว่าแม่น้ำปิงกับวัฒนธรรม ตลอดจน สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นนั้น

มีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง

แม้ในระยะเวลาไม่กี่ปีมานี้มันจะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมของเมืองสมัยใหม่ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ทำให้ในขณะเดียวกันมีสาธารณูปการบางส่วนที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงหลักการทางด้าน การดูแลอนุรักษ์ในสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเอาไว้

ดังนั้น ภายหลังจากนี้

จึงควรทำการศึกษาทางด้านภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองโดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ความผูกพันกับสายน้ำ เพื่อกำหนดมาตรการจัดภูมิทัศน์ดังกล่าวเข้าไว้ด้วย

มาตรการ

การจัดทำแผนงานด้านการดูแลอนุรักษ์ภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งน้ำ

เพื่อที่จะพิจารณาถึงสภาพภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำปิงที่ไหลผ่านพื้นที่ในเขตผังเมืองรวมนั้นควรกำหนดนโยบายทางด้านภูมิทัศน์กับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในบริเวณลุ่มน้ำทั้งหมดซึ่งไม่ควรจำกัดเฉพาะบริเวณลุ่มน้ำภายในเขตผังเมืองรวมเท่านั้น และควรรวมไปถึงภูมิทัศน์ของลุ่มน้ำในบริเวณแม่น้ำสายรองเอาไว้ด้วย โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนการอนุรักษ์ภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่จะสามารถมองเห็นภาพลักษณะของแม่น้ำลำคลองโดยรวมของจังหวัดเชียงใหม่ได้ และควรกำหนดนโยบายเบื้องต้นในด้านอนุรักษ์ภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่มีอัตลักษณ์ของภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ และอัตลักษณ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติไว้ด้วยเช่นกัน

การสร้างระบบมาตรการทางด้านภูมิทัศน์และมาตรการทางด้านอนุรักษ์แหล่งน้ำ

เพื่อจะเป็นการจัดวางภูมิทัศน์ของพื้นที่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำลำคลองโดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพให้เห็นจริงในเชิงปฏิบัติได้นั้น ไม่ควรมีเพียงมาตรการที่เป็นเพียงรูปแบบ แต่เพียงภายนอกเท่านั้น

แต่ควรมีการศึกษาวิจัยในเบื้องต้นและศึกษาเทคโนโลยีการออกแบบ

การสร้างความสำเร็จร่วมกันโดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคประชาชนและขยายผล ตลอดจนการสร้างระบบการบำรุงรักษาพื้นที่ในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำลำคลองเอาไว้ด้วย

นอกจากนี้ ควรมีการสร้างระบบการเข้าร่วมได้โดยเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าร่วมทำกิจกรรม อาทิ กิจกรรมการทำความสะอาด พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านระบบนิเวศหรือทางด้านวิศวกรรมชลประทานอย่างต่อเนื่อง

ในท้ายสุดนั้น ควรสร้างความกระจ่างในประเด็นทางด้านอนุรักษ์แหล่งน้ำ โดยใช้เวทีสาธารณะ อาทิ การจัดอภิปรายเพื่อหามาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อที่จะสามารถประเมินสภาพภูมิทัศน์ของบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองโดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพโดยใช้เวทีสาธารณะอย่างสม่ำเสมอได้

การดูแลอนุรักษ์ภูมิทัศน์ที่เป็นสัญลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่

สาธารณูปการต่างๆที่ก่อให้เกิดสภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง อาทิ ราวสะพาน เรือแมงป่อง (เรือหางยาวเพื่อการท่องเที่ยว) ท่าเรือ สะพานเหล็ก (ขัวเหล็ก) สะพานนวรัตน์ เป็นต้นนั้น

ควรอนุรักษ์เอาไว้เนื่องจากเป็นภาพของบรรยากาศดั้งเดิมที่เป็นสมบัติ ของส่วนรวม และขณะเดียวกันก็มีความเป็นประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชุมชน ดังนั้น จึงควรมีการดูแลอนุรักษ์ภูมิทัศน์ที่เป็นพื้นที่สัญลักษณ์ (Land Mark) นี้ เนื่องจากเป็นส่วนที่ประกอบขึ้นมาเป็นภาพของภูมิทัศน์ในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลองที่เป็นรูปธรรม

5.1.3. ความคุมการสร้างหมู่บ้านจัดสรรและอนุรักษ์หมู่บ้านเกษตรกรรม

5.2.มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

5.2.1.การอนุรักษ์เรือนไม้พื้นถิ่นและการใช้ให้เกิดประโยชน์

นโยบาย

สถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์โดยส่วนมากจะเป็นวัดหรือโบราณสถานนั้นมักจะถูกกำหนดให้เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์ แต่สำหรับบ้านเรือนของเกษตรกรตลอดจนอาคารร้านค้าที่เป็นห้องแถว ตึกแถว ที่เป็นสิ่งปลูกสร้างแบบพื้นถิ่นของเอกชนนั้นเนื่องมาจากการใช้งานอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นในการจัดการดูแลรักษาสถานที่ดังกล่าวในฐานะที่เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมนั้นจึงทำได้ค่อนข้างยาก

อย่างไรก็ตาม เรือนไม้พื้นถิ่นที่ยังคงปรากฏหลงเหลืออยู่ตามหมู่บ้านเกษตรกรรมหรืออาคารร้านค้าที่เป็นห้องแถว ตึกแถว ที่ปรากฏให้เห็นตามสภาพบ้านเรือนภายในเมืองนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับเสน่ห์ของท้องถิ่นและรูปแบบของพื้นที่

ดังนั้น

ในการดำเนินงานเพื่อสืบสานวัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่ นั้นจึงถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของคนในรุ่นปัจจุบัน จึงควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์เหล่านี้เอาไว้ ตลอดจนคำนึงถึงเรื่องของการนำกลับมาใช้งานใหม่อีกครั้งได้อย่างเหมาะสม

มาตรการ

การใช้มาตรการดำเนินงานอนุรักษ์

ควรมีการดำเนินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่มีแผนการอนุรักษ์เรือนไม้พื้นถิ่นโดยใช้กระบวนการวิธีตามผังเมืองเฉพาะและผังพื้นที่เฉพาะ ซึ่งควรจะอยู่ในมาตรการดูแลสภาพแวดล้อมโดยรอบของหมู่บ้านเกษตรกรรมและสภาพภูมิทัศน์ของเมือง

การจัดเตรียมด้านระบบข้อกำหนด

ควรกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์ภูมิทัศน์ในพื้นที่ที่ยังคงมีเรือนไม้พื้นถิ่นปรากฏหลงเหลืออยู่ และออกข้อกำหนดทางกฎหมาย (เทศบัญญัติ) ในเรื่องของการจัดภูมิทัศน์ของพื้นที่ นอกจากนี้ควรออกข้อกำหนดที่จำเป็น อาทิ เช่น วิธีการอนุรักษ์หรือรูปแบบของสิ่งปลูกสร้าง และมาตรการจูงใจ ตลอดจนควรสร้างระบบที่กำหนดสิ่งปลูกสร้างที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อภูมิทัศน์

การสร้างระบบสนับสนุน

อาคารสิ่งปลูกสร้างที่เป็นเรือนไม้พื้นถิ่นที่ยังคงใช้งานอยู่ในปัจจุบันนั้นโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีอายุเกินกว่า 100 ปี และโดยส่วนมากจะอยู่ในสภาพที่ได้รับการดูแลรักษาที่ไม่ค่อยดี

อย่างไรก็ตาม เรือนไม้พื้นถิ่นของเมืองเชียงใหม่ นั้นโดยส่วนใหญ่แล้วนั้นสร้างโดยไม้สักซึ่งทำให้มีความคงทน ภายหลังจากที่ได้รับการดูแลรักษาแล้วนั้นยังสามารถนำมาใช้งานได้อีกต่อไปเป็นระยะเวลา

ดังนั้น จึงควรมีการสร้างระบบสนับสนุนในเรื่องของการดูแลซ่อมแซมอาคารเรือนไม้
พื้นถิ่นและการอนุรักษ์ไว้
พร้อมไปกับการสร้างระบบสนับสนุนในเรื่องมาตรการจูงใจด้านภูมิทัศน์ของอาคารสิ่งปลูกสร้างที่อยู่
อยู่โดยรอบ

กระบวนการวิธีที่ใช้เพื่อการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม
ในปัจจุบันนี้มักจะเป็นไปในรูปของการให้ความร่วมมือจากบริษัทเอกชนโดยจะให้การสนับสนุนในรูป
ของการให้วัสดุ

หรือในรูปแบบของการเป็นสปอนเซอร์ในการออกจูลสารทางด้านประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น
และในส่วนของความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐนั้น

มักจะเป็นการให้งบประมาณสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นที่เป็นนิติบุคคล

ดังนั้น ภายหลังจากนี้

ควรมีการจัดตั้งกองทุนในด้านปรับปรุงฟื้นฟูสภาพเมืองในรูปแบบขององค์กรสาธารณะ
ประโยชน์โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนการทำงานอย่างบูรณาการซึ่งรวมถึงการ
ได้รับการสนับสนุนในรูปแบบต่างๆจากก่อนหน้านี้ด้วย

อีกทั้งยังควรมีการสร้างระบบการอนุรักษ์ท้องถิ่นโดยตัวชุมชนเองด้วยเช่นกัน

การสร้างเครือข่ายช่างฝีมือพื้นถิ่น

ควรมีการอนุรักษ์และการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
เมืองเชียงใหม่ โดยจัดการในรูปแบบของการสร้าง

“เครือข่ายช่างฝีมือที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมล้านนา” โดยความร่วมมือจากสมาคมสถาปนิก
สยามกลุ่มลานาร่วมกับกลุ่มช่างฝีมือ อาทิ ช่างไม้ ช่างฉาบ ช่างฝีมือในด้านต่าง ๆ

สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ และนักวิชาการ

เพื่อที่จะจัดการให้ความรู้กับบุคลากรและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเอาไว้

5.2.2. ออกข้อกำหนดในการอนุรักษ์ภูมิทัศน์ภายในบริเวณเวียงเชียงใหม่

5.2.3. จัดทำแนวทางการจัดวางภูมิทัศน์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ของ เมืองเชียงใหม่

5.3. มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านชุมชนเมือง

5.3.1. การจัดภูมิทัศน์ในส่วนของงานสาธารณูปโภค

นโยบาย

งานสาธารณูปโภค อาทิ ถนนหนทาง แม่น้ำ คลองส่งน้ำ พื้นที่สีเขียวสาธารณะ

อาคารสาธารณะ งานก่อสร้างสาธารณูปการอื่นๆ นั้น

เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้คนอาศัยอยู่เขตพื้นที่หรือในท้องถิ่นจะต้องใช้งานทุกวันซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ
ภูมิทัศน์โดยรวมเป็นอย่างมาก

ดังนั้นงานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจึงต้องเป็นต้นแบบในการปรับปรุงภูมิทัศน์

และควรจะเป็นสิ่งที่จูงใจการจัดภูมิทัศน์ด้วย

มาตรการ

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานสาธารณูปโภคเมืองเชียงใหม่

งานด้านสาธารณูปโภคนั้นมีหลายประเภทและหลายรูปแบบ

โดยเฉพาะสาธารณูปโภคเพื่อที่จะให้บริการสังคมท้องถิ่นนั้นจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน

ลักษณะงานสาธารณูปโภคแต่ละประเภทยังมีความหลากหลาย อาทิ หน้าที่การใช้งาน รายละเอียด ลักษณะภายนอก ตลอดจนรูปแบบ เป็นต้น นอกจากนี้ กระบวนการเพื่อที่จะใช้ในการตัดสินใจที่จะเลือกใช้สาธารณูปโภคเหล่านั้นนั้นในแต่ละหน่วยงานเองก็จะมีนโยบายและวิธีการจัดหาที่เป็นเอกเทศต่อกัน

ดังนั้น

ควรมีการจัดทำคู่มือที่อธิบายวิธีการเพื่อที่จะสามารถจัดภูมิทัศน์ในแบบที่มีความโดดเด่นที่แสดงถึง “ความเป็นเมืองเชียงใหม่” “ความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนแต่ละแห่งนั้น” นอกเหนือไปจากการสื่อความหมายให้เห็นถึงอัตลักษณ์ (Identity) ของชาติไทย ที่แสดงถึง “ความเป็นหนึ่งเดียวกันหรือความสมานฉันท์” ด้วย

นอกจากนี้ในเวลาที่จะทำการก่อสร้างหรือติดตั้งสาธารณูปโภคแต่ละประเภทยังควรคำนึงถึงเรื่องของการจัดภูมิทัศน์ตามนโยบายในคู่มือนั้นพร้อมกับให้คำชี้แนะด้วยเช่นกัน

การสร้างชุมชนโดยดำเนินการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานด้วยชุมชนเอง

หากจะพิจารณาถึงความจำเป็นไปของชุมชนท้องถิ่นที่ถูกเลือกให้เป็นเขตพื้นที่ดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามผังพื้นที่เฉพาะผังเฉพาะนั้น

ในแต่ละเขตควรจะแบ่งออกเป็นเขตย่อยและควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการจากตัวแทนของแต่ละเขต เพื่อที่จะสร้างจุดยืนด้านสาธารณะของผู้ที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่นั้น และเพื่อเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ ในการผลักดันให้งานโครงการดำเนินงานต่อไปโดยผู้อยู่อาศัยเอง

ดังนั้น

จึงควรมีการดำเนินการเพื่อยกระดับจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสำนึกด้านภูมิทัศน์ของผู้ที่อยู่อาศัย โดยผ่านเวทีที่ให้ผู้ที่อยู่อาศัยมีโอกาสในการพูดคุยแลกเปลี่ยนในเรื่องของการจัดภูมิทัศน์ในอนาคตของเมืองหรือในชุมชนของตนได้

5.3.2. จัดทำแผนภูมิทัศน์เขตพื้นที่สีเขียวของเมืองเชียงใหม่

5.3.3. จัดทำแนวทางการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

5.4. มาตรการอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านภาพลักษณ์

5.4.1. ปลูกจิตสำนึกร่วมกันด้านการจัดภูมิทัศน์ที่มีอัตลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่
นโยบาย

แม้จะกล่าวว่าภูมิทัศน์ในแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของเชียงใหม่เฉพาะพื้นที่ในเขตผังเมืองรวม ก็ยังมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวตามชุมชนแต่ละแห่ง ทั้งทางด้านภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ และกระบวนการก่อตั้งของแต่ละพื้นที่นั้นเองก็มีความหลากหลาย

ยิ่งไปกว่านั้น

สำหรับผู้อยู่อาศัยในแต่ละพื้นที่และผู้มาเยือนนั้นแต่ละบุคคลก็มีระดับของความตระหนักรู้ด้านจิตสำนึกสาธารณะที่แตกต่างกัน

ดังนั้น

เพื่อที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเมืองเชียงใหม่ได้ตระหนักถึงภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่ที่ดี ยิ่งขึ้น ควรจะมีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อกัน

ควรมีการยื่นหยัดเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และผู้มาเยี่ยมเยือน

ตลอดจนควรมีการหยิบประเด็นในเรื่องของการปลูกจิตสำนึกร่วมกันขึ้นมากล่าวถึง

นอกจากนี้

ควรมีการปฏิบัติตามมาตรการที่มีแนวคิดในเรื่องของจุดชมวิวกับภูมิทัศน์ที่เปิดโล่ง หรือสถานที่ที่อาจจะกล่าวได้ว่า "อยากจะรักษาเพียงแคภูมิทัศน์ที่มองเห็นได้จากที่นี่" ทั้งนี้ เพื่อที่จะสามารถดำรงรักษาและถ่ายทอดภูมิทัศน์ที่เป็นภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่ไปสู่อนาคต ได้

มาตรการ

การมีส่วนร่วมแบ่งปันข้อมูลด้านภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่

เพื่อที่จะเป็นการปลูกจิตสำนึกร่วมกันของทั้งคนในและคนนอกเมืองเชียงใหม่

ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลสาธารณะในด้านการจัดภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่ของจังหวัดเชียงใหม่เพื่อ แสดงข้อมูลข่าวสารด้านภูมิทัศน์ของเมืองที่จะสะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริง ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และ

ในอนาคต (แผนการในอนาคต) ที่มีความถูกต้อง

ตลอดจนสามารถขอรับเอกสารนั้นได้

นอกจากนี้ยังสามารถเปิดให้บริการข้อมูลโดยผ่านอินเทอร์เน็ตไปยังบุคคลอื่นภายในโลกนี้ได้

ตลอดจนสามารถรับการประเมินภูมิทัศน์ตามทัศนยะจากบุคคลภายนอก

พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวได้เช่นเดียวกัน

การจัดตั้งคณะกรรมการปรึกษาหารือด้านภูมิทัศน์เมืองเชียงใหม่

เพื่อที่จะสร้างเครือข่ายของบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำภูมิทัศน์อย่างจริงจัง และร่วมกันคิดในการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่ในอนาคตนั้น ควรมีการจัดตั้งกลุ่มหรือ

ตั้งองค์กรคนรักเมืองเชียงใหม่ อาทิ ชาวเมือง/ประชาชนโดยทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ

สถานประกอบการ นักวิชาการ ตลอดจนชาวต่างประเทศ เป็นต้น

และสามารถร่วมประเมินภูมิทัศน์ของเมืองเชียงใหม่ได้อย่างอิสระตามทัศนยะของแต่ละบุคคล

ตลอดจนร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต

การกำหนดพื้นที่สร้างภูมิทัศน์เพื่อเปิดมุมมองของเมืองเชียงใหม่

ควรมีการกำหนดพื้นที่ที่จะจัดภูมิทัศน์ที่เปิดมุมมองของเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นมาตรการในการจัดทำภูมิทัศน์ร่วมกันของพื้นที่ตามภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์

ภูมิทัศน์จากชุมชนเมืองโดยยึดหลักการประเมินภูมิทัศน์จากทัศนมุมมองของแต่ละบุคคล
นอกจากนี้

ควรมีการจัดภูมิทัศน์โดยเริ่มจากการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดความสูงเพื่อที่จะไม่บดบังทัศนียภาพจากจุดชมวิวไปยังสถานที่ที่เป็นเป้าหมายของสายตา

ตลอดจนออกข้อกำหนดในเรื่องทัศนียภาพในระยะไกล และทัศนียภาพในระยะใกล้

และข้อกำหนดในเรื่องของรูปแบบของภูมิทัศน์ที่เข้ามาอยู่ในแนวเขตสายตาด้วยเช่นกัน

การจัดเตรียมสถานที่ที่จะเป็นศูนย์รวมชุมชนในการสร้างเมืองน่าอยู่

เพื่อที่จะสร้างรูปแบบของสังคมท้องถิ่นที่น่าอยู่ของหมู่บ้านเกษตรกรรมและชุมชนเมือง
ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมสร้างเมืองน่าอยู่เพื่อเชื่อมโยงปัจจัยทั้งหมด อาทิ การคมนาคม เศรษฐกิจ
สวัสดิการสังคม การศึกษา ป้องกันสาธารณสุขภัย วัฒนธรรม เป็นต้น

เข้าด้วยกันโดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนในท้องถิ่น

สถานประกอบการและองค์กรสาธารณะประโยชน์

สำหรับในประเทศไทย กิจกรรมชุมชนส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะใช้วัดที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง
แต่เพื่อให้นักท่องเที่ยวและชาวต่างประเทศที่มาพำนักอาศัยในระยะยาว (Long Stay)

นั้นสามารถเข้าร่วมได้ง่ายโดยมีสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมชุมชนเพื่อจัด“กิจกรรมสร้างเมืองน่าอยู่”

ตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย อาทิเช่น ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยน (วัฒนธรรม)

หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารโดยทำงานร่วมมือระหว่างชุมชน ท้องถิ่น และภาครัฐ

การจัดอบรมด้านภูมิทัศน์

การจัดการป้องกันสาธารณสุขภัยท้องถิ่น การจัดสวัสดิการท้องถิ่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมท้องถิ่น

ตลอดจนการสื่อสารด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

การอ้างอิง

http://www1.kcn.ne.jp/~hull/profile/jica/jica_top.htm

<http://www1.kcn.ne.jp/~hull/profile/jica/Evaluation%20Report.pdf>

http://www1.kcn.ne.jp/~hull/profile/jica/database/db_top.htm

<http://www1.kcn.ne.jp/~hull/profile/jica/database/collaborator/list.htm>

Mar. 30. 2006 ~ Mar. 29. 2008

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

ฮารุฮิสะ อุเอะจิม่า
ที่ปรึกษาด้านการวางแผนภูมิทัศน์เมือง
(อาสาสมัครอาวุโส) , สถาปนิก

JICA (Japan International Cooperation Agency)
สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์ 053-112727
แฟกซ์ 053-112769
มือถือ
E-mail archi_hull@yahoo.co.jp

Chiang Mai Office of Public Works and Town & Country Planning
Department of Public Works and Town & Country Planning , Ministry of Interior

HARUHISA UEJIMA
Urban Landscape Planning
Senior Volunteer. Architect
JICA (Japan International Cooperation Agency)

Chiang Mai Office of Public Works and Town & Country Planning
Chiang Mai City Hall, A.Muang Chiang Mai 50300

TEL 053-112727
FAX 053-112769
Mobile
E-mail archi_hull@yahoo.co.jp